

7. KONFERENCA UČITELJEV/-IC NARAVOSLOVNIH PREDMETOV – NAK 2023:

Z ZNANJEM IN RAVNANJIEM NASLAVLJAJMO PODNEBNE SPREMEMBE IN TRAJNOSTNOST

17. DO 18. APRIL 2023, LAŠKO

Polimeri in trajnostni razvoj

Fakulteta za tehnologijo polimerov, Slovenj Gradec

Irena Pulko

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Dogodek delno finančira Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo s sredstvi Sklada
za podnebne spremembe, v okviru projekta Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju.

Svetovna populacija

Current World Population

8,027,153,250

[view all people on 1 page >](#)

TODAY

Births today
211,124

Deaths today
105,721

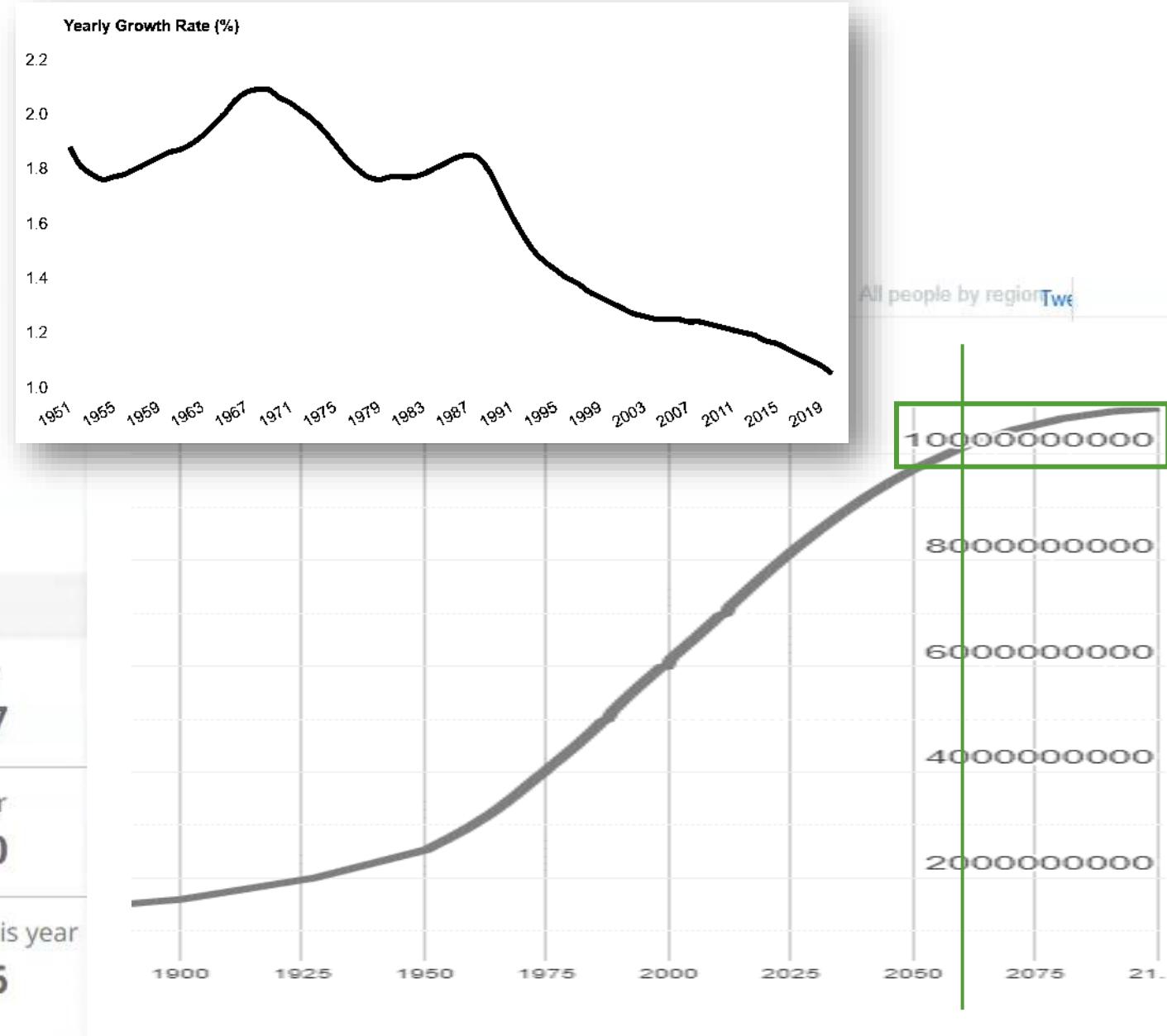
Population Growth today
105,403

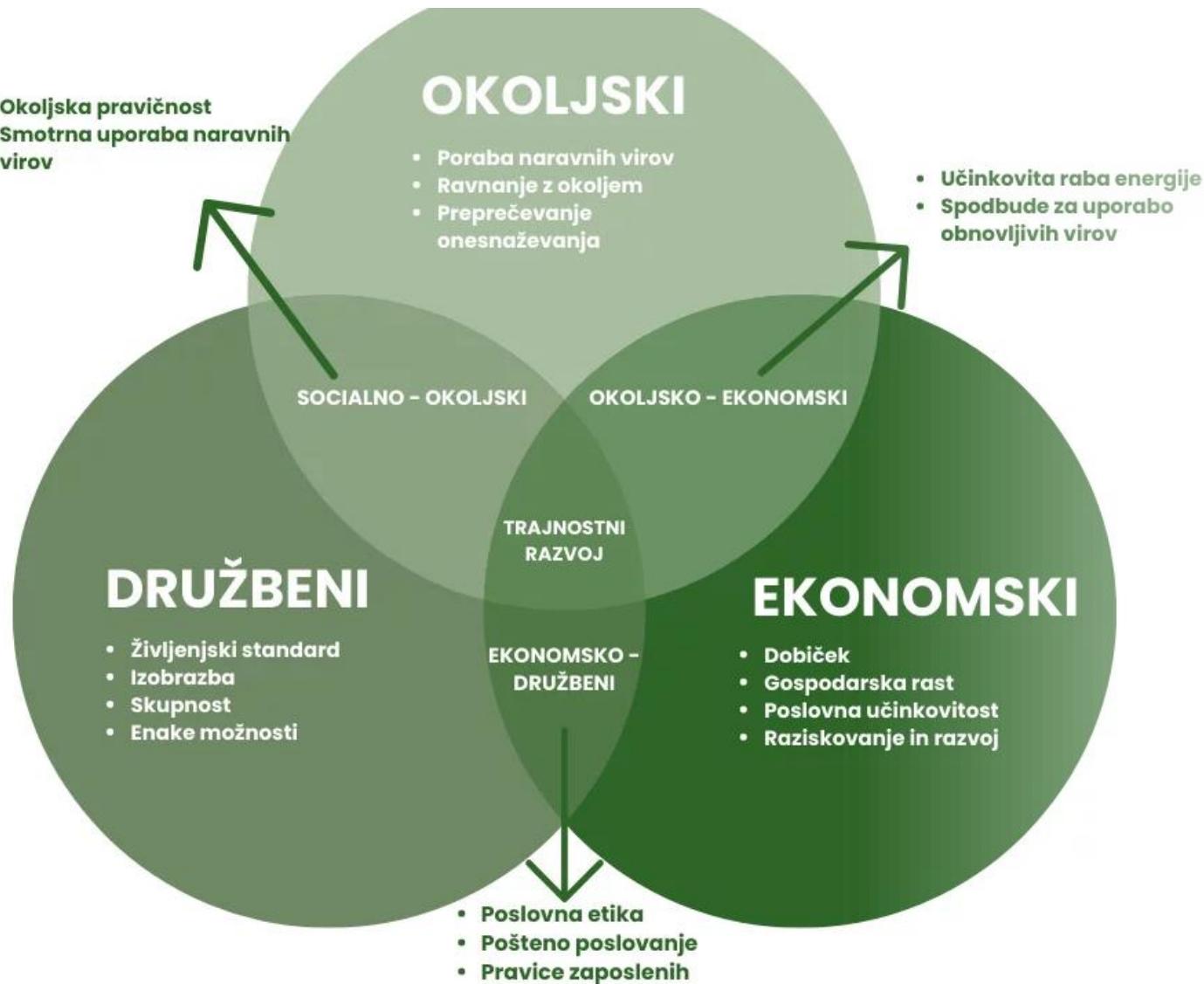
THIS YEAR

Births this year
37,272,557

Deaths this year
18,664,350

Population Growth this year
18,608,206

TRAJNOSTNI RAZVOJ

“razvoj, ki zadovoljuje trenutne potrebe, ne da bi pri tem ogrožal zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij.”

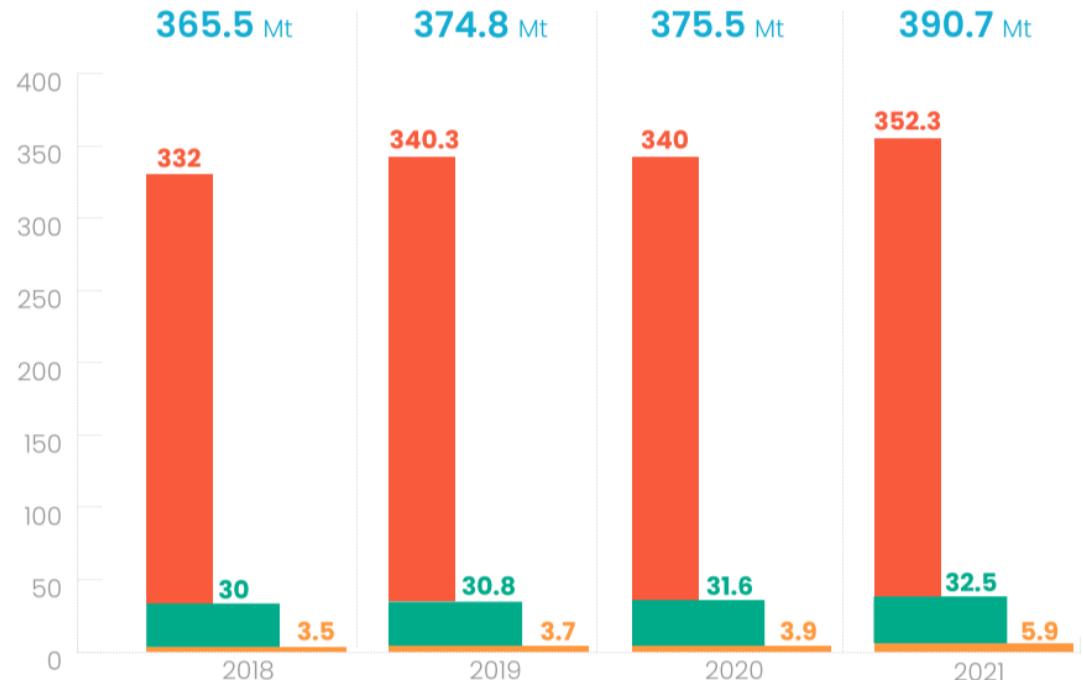
Cilji trajnostnega razvoja

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Plastika v številkah

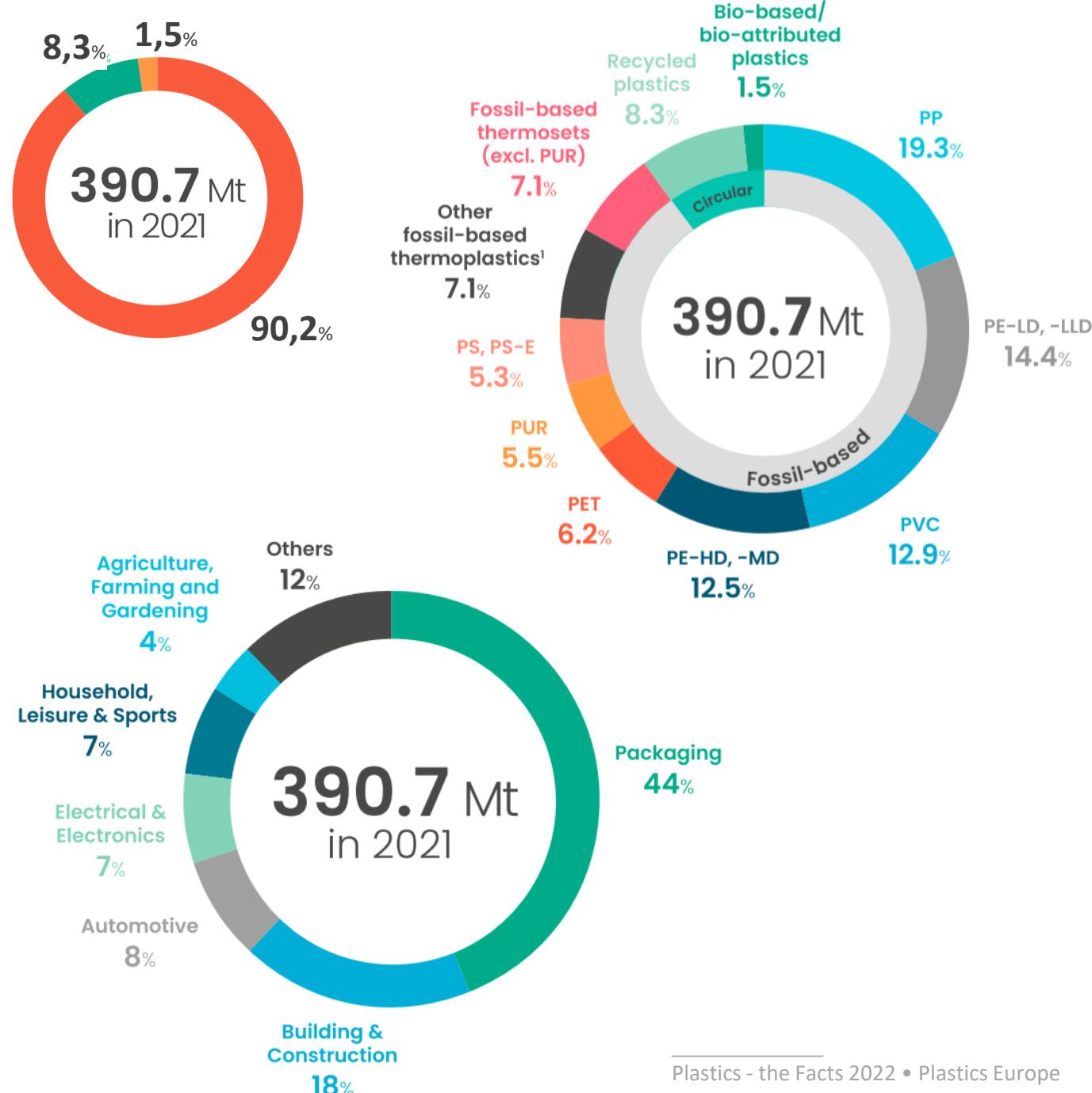

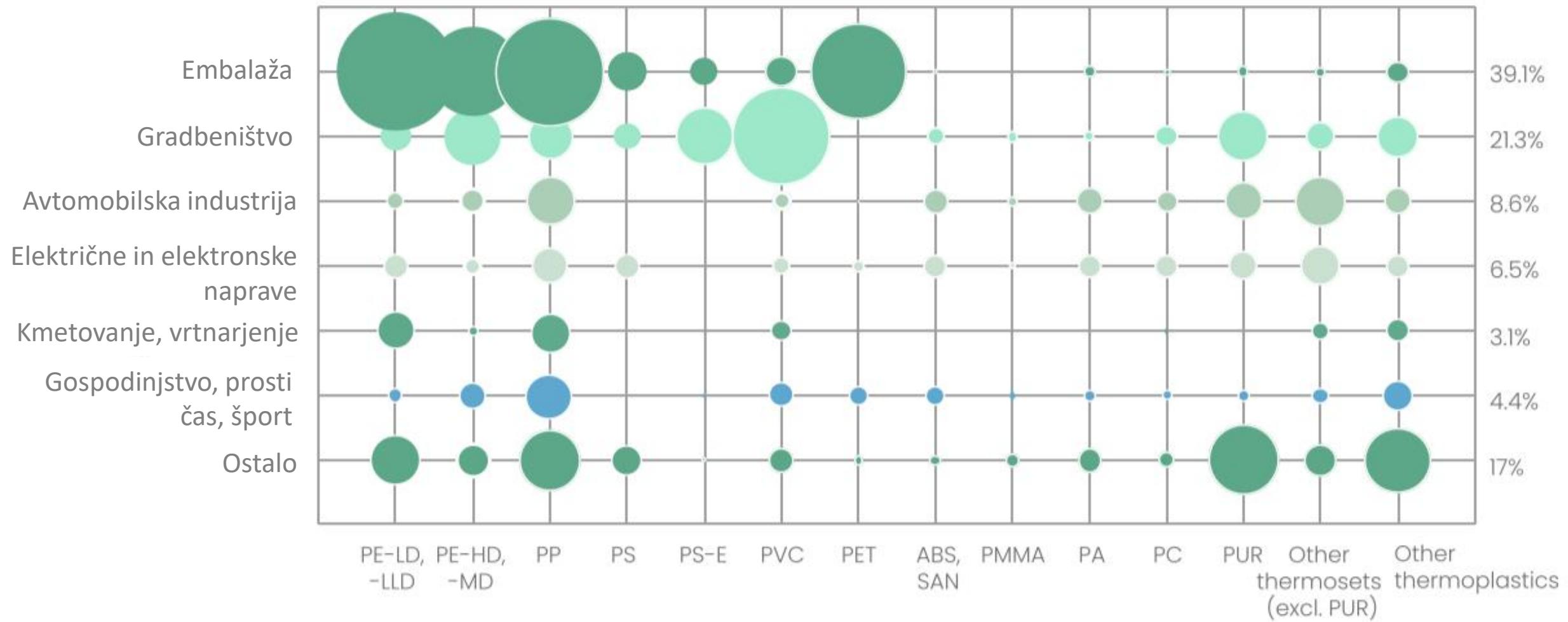
in million tonnes

¹ Fossil-based plastics¹

² Post-consumer recycled plastics²

³ Bio-based plastics (including bio-attributed plastics in 2021 data)³

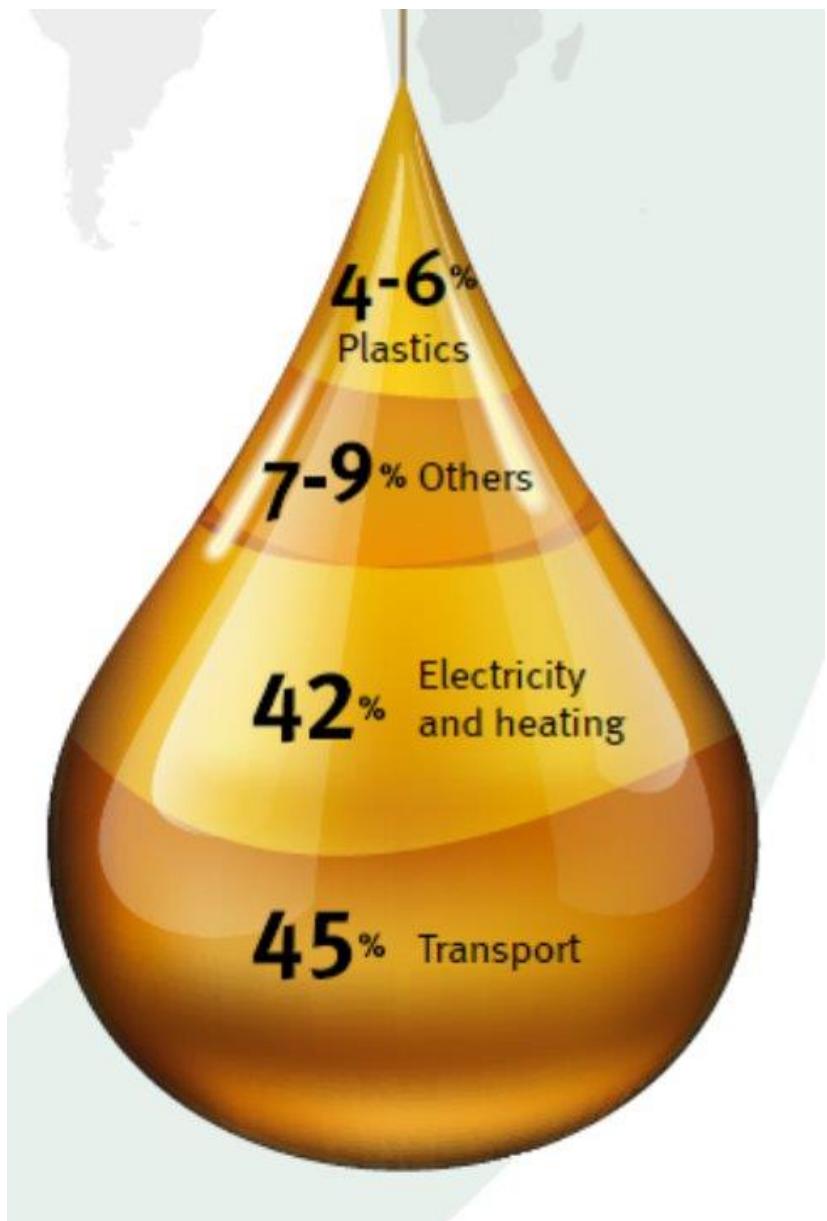

1950 -> 2015 : 6 300 Mt plastičnih odpadkov (9 % reciklaža, 12 % sežig)

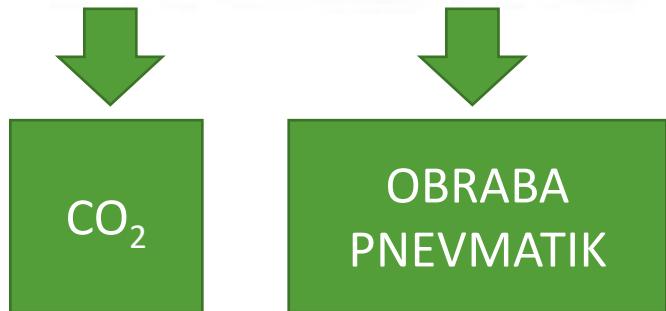

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

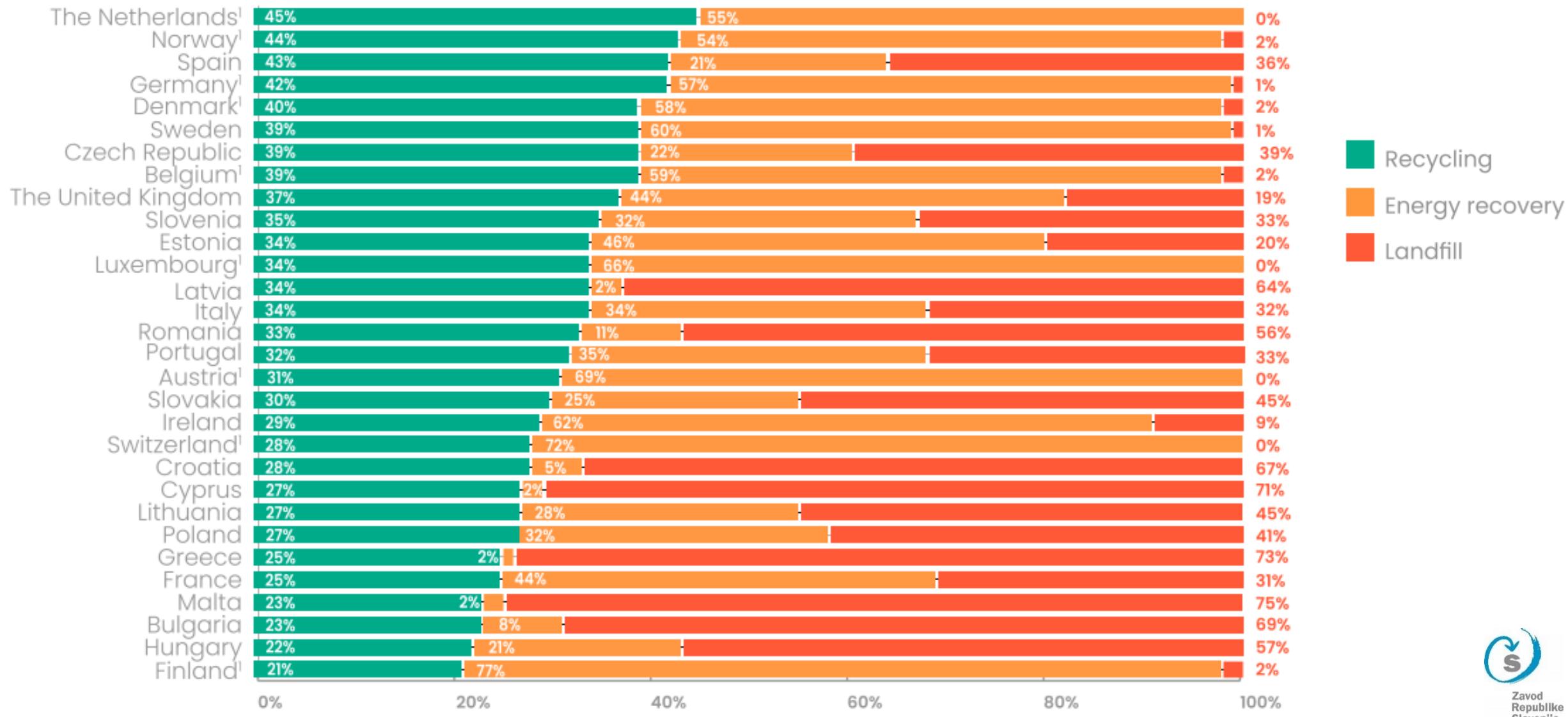

Koliko smeti.
Jaz za sabo ne
puščam ničesar.

EDEN GLAVNIH
VIROV MIKROPLASTIKE

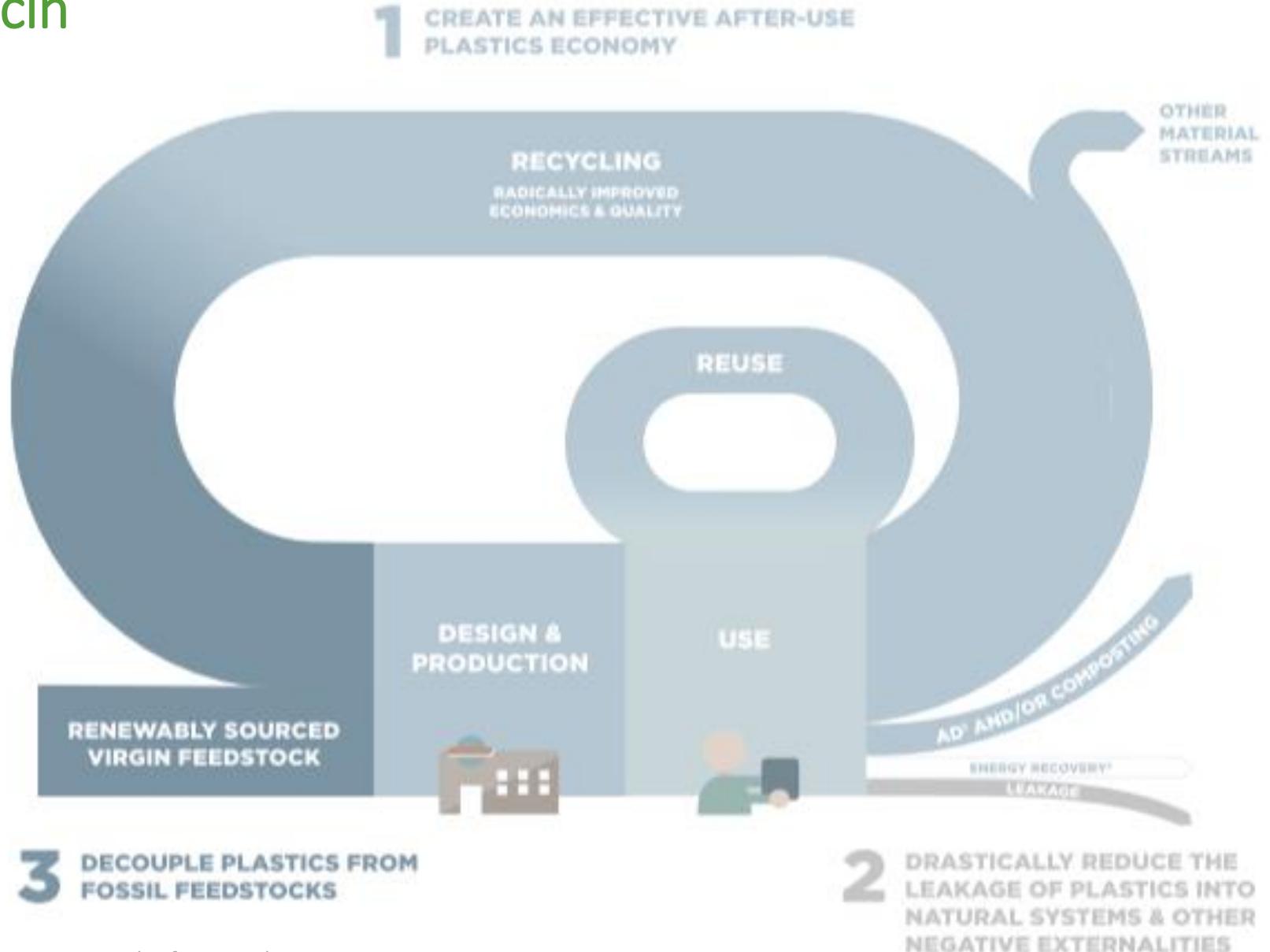

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

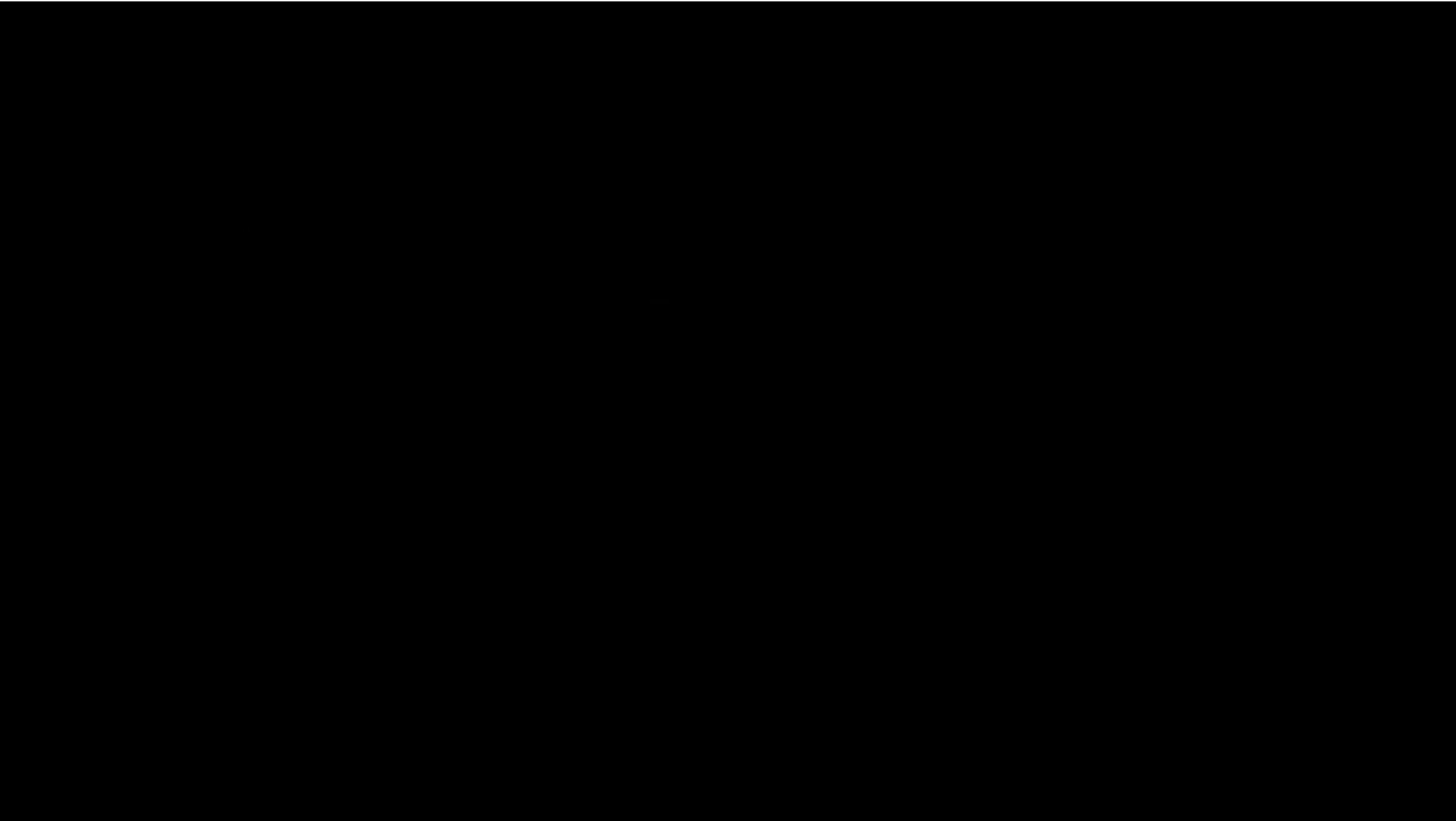

Ravnanje s plastiko – nov način razmišljanja in delovanja

1. Učinkovito gospodarjenje s plastiko po koncu uporabe – ponovna uporaba, recikliranje, biorazgradnja za ciljne aplikacije
2. Drastično zmanjšanje uhajanja plastike v okolje in s tem zmanjšanje negativnih učinkov na okolje.
3. Zmanjšanje uporabe in uporaba polimerov iz obnovljivih virov.

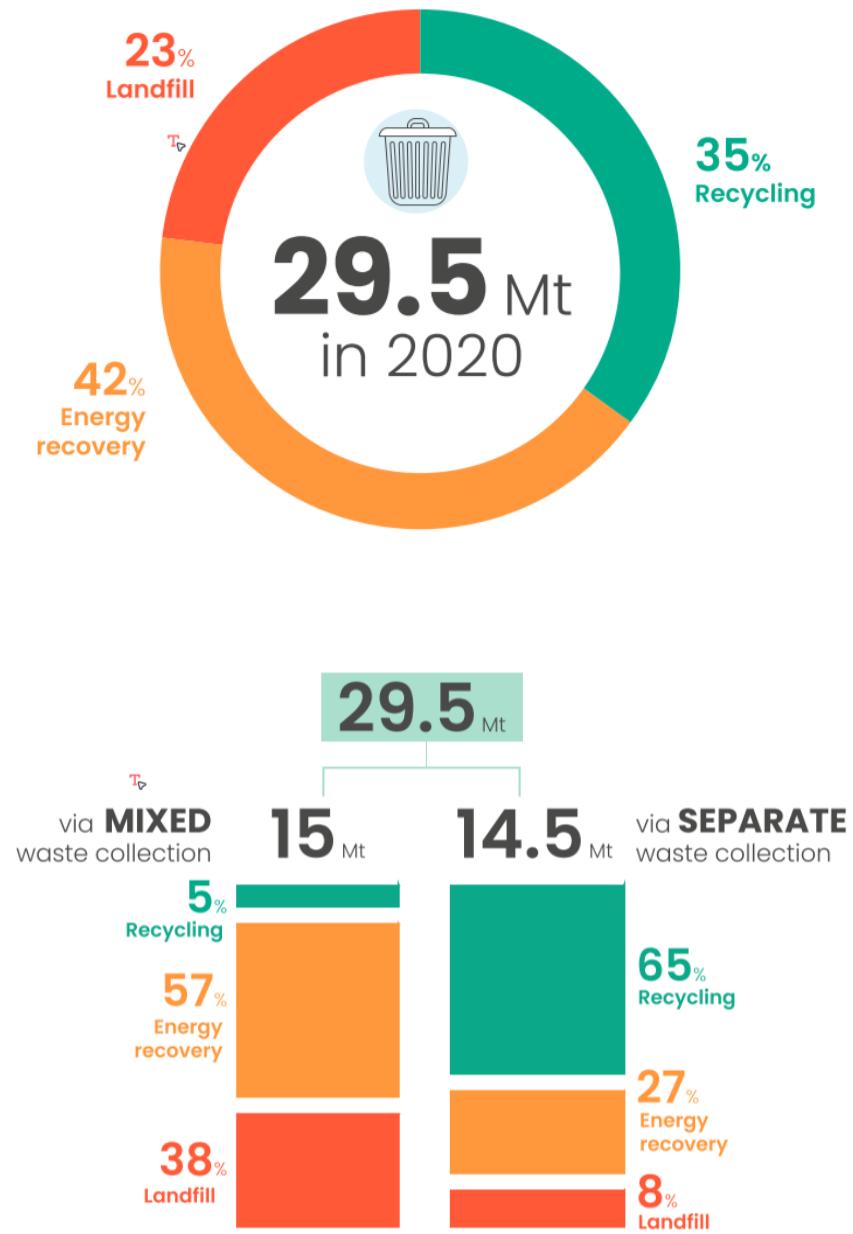
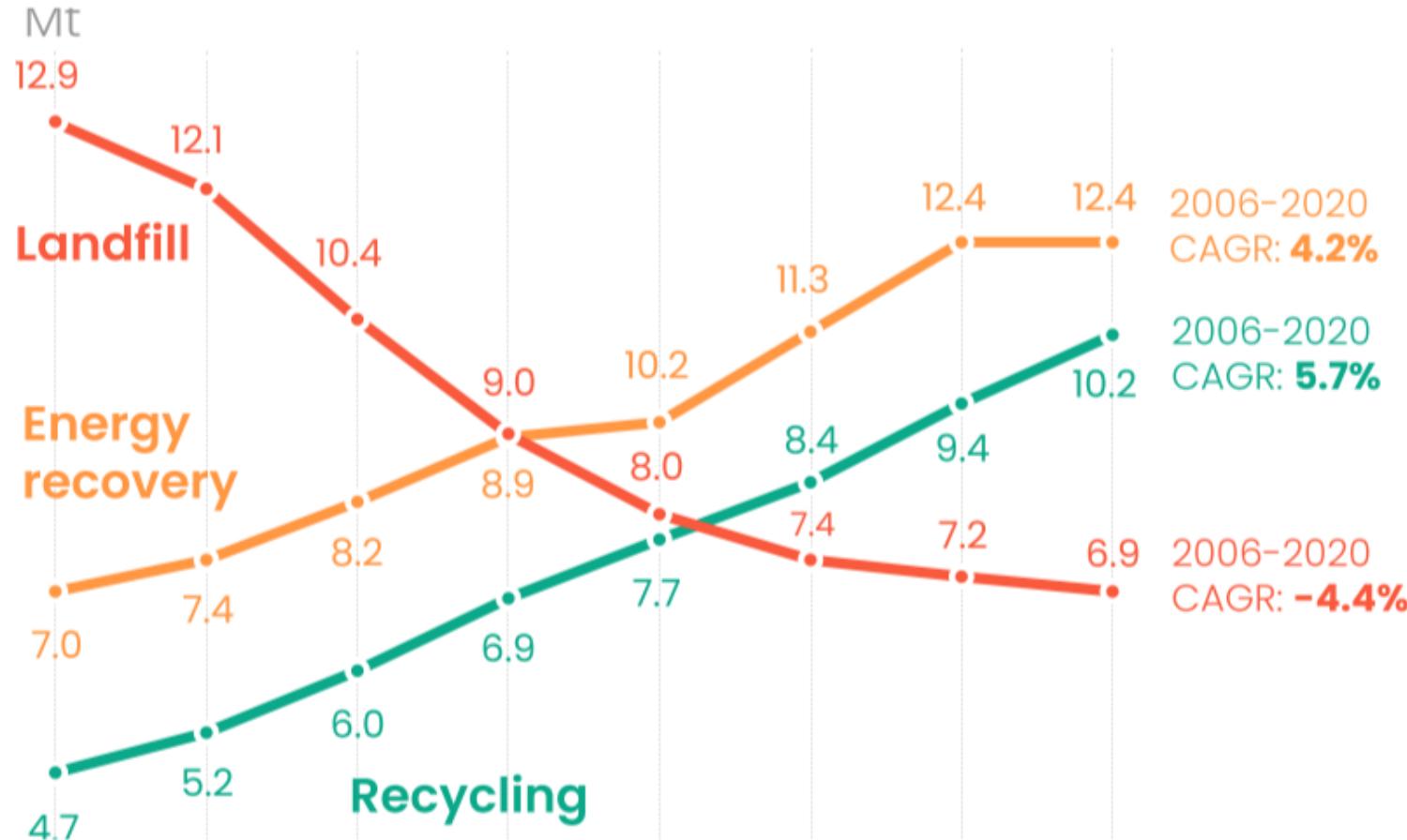
1. RECIKLIRANJE

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Ravnanje po koncu uporabe (Evropa)

Recikliranje

- Približno 50 % PET se zbere in reciklira – 7 % ponovno v plastenko.
- Večinsko poteka reciklaža v produkte z nižjo dodano vrednostjo (downcycling).

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

RECYCLED CONTENT IN NEW PRODUCTS

7.2% (4 Mt)

8.5% (4.6 Mt)

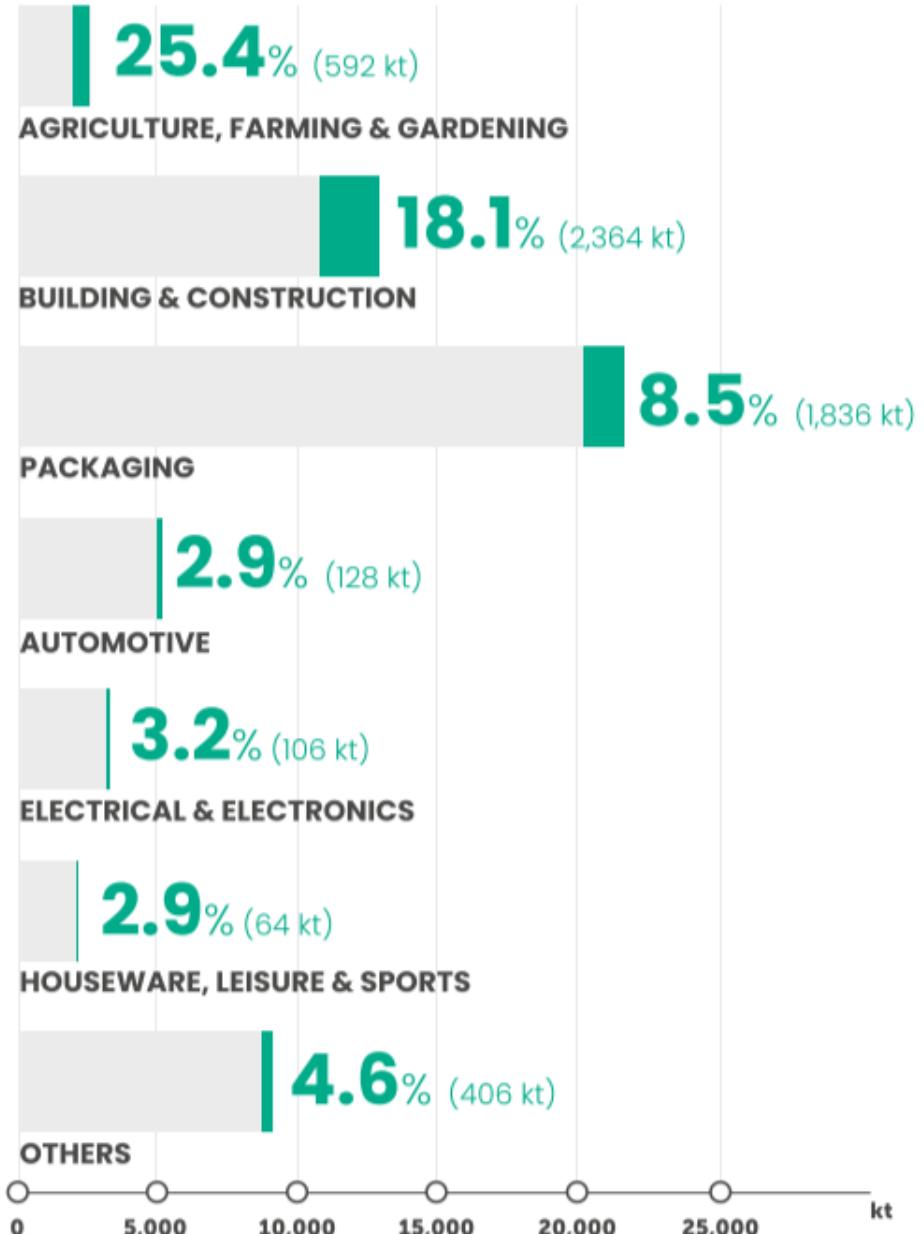
9.9% (5.5 Mt)

■ Post-consumer
recycled plastics

Source: Conversio Market & Strategy GmbH based on interviews with European plastics converters
The above data are rounded estimations.

Data on the use of bio-based/bio-attributed plastics by European converters is not included.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

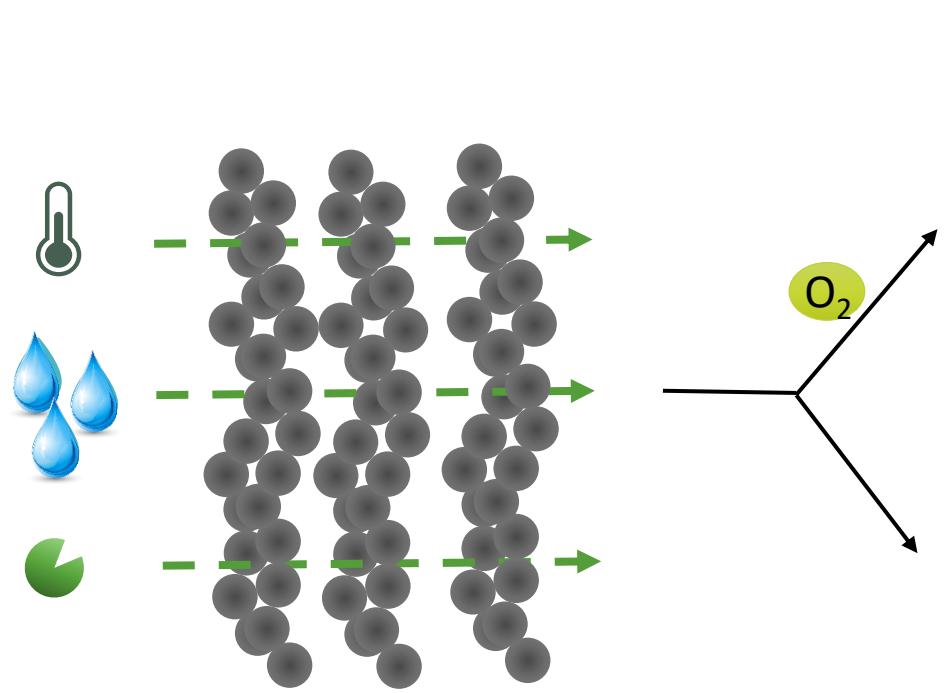

2. BIORAZGRADNJA in KOMPOSTIRNA PLASTIKA

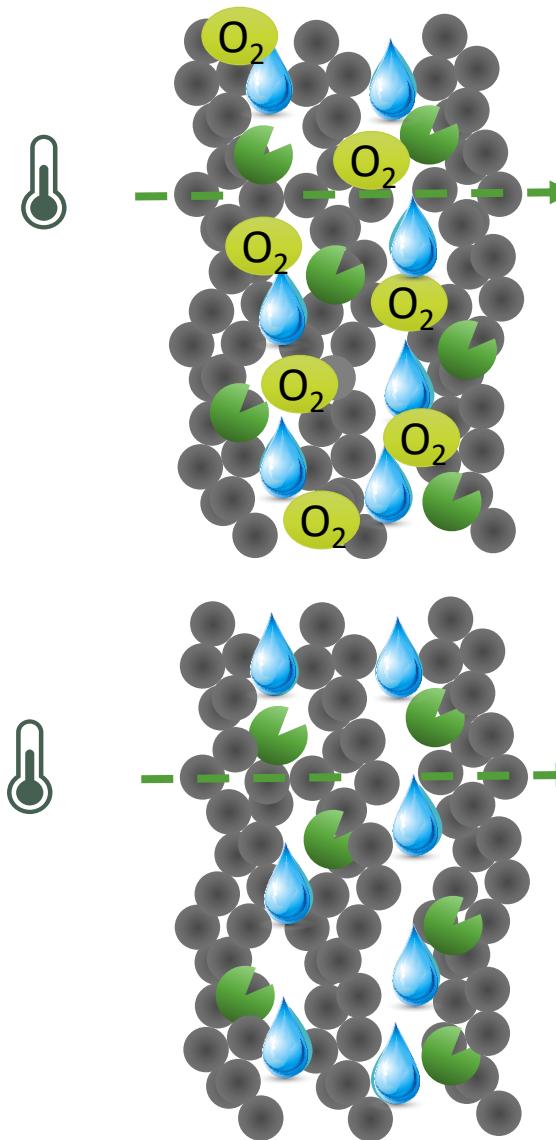
- Razgradnja standardnih polimerov je v naravnem okolju izredno dolga – v vidiku življenja človeka so praktično nerazgradljivi
- Kompostirna plastika – 90 % se razgradi v obdobju šestih mesecev
- Pripravimo jo lahko tako iz obnovljivih virov (PLA, PHA, plastika na osnovi škroba,...) ali iz nafte (PCL) -> razgradljivost ni odvisna od vira iz katerega sintetiziramo polimer

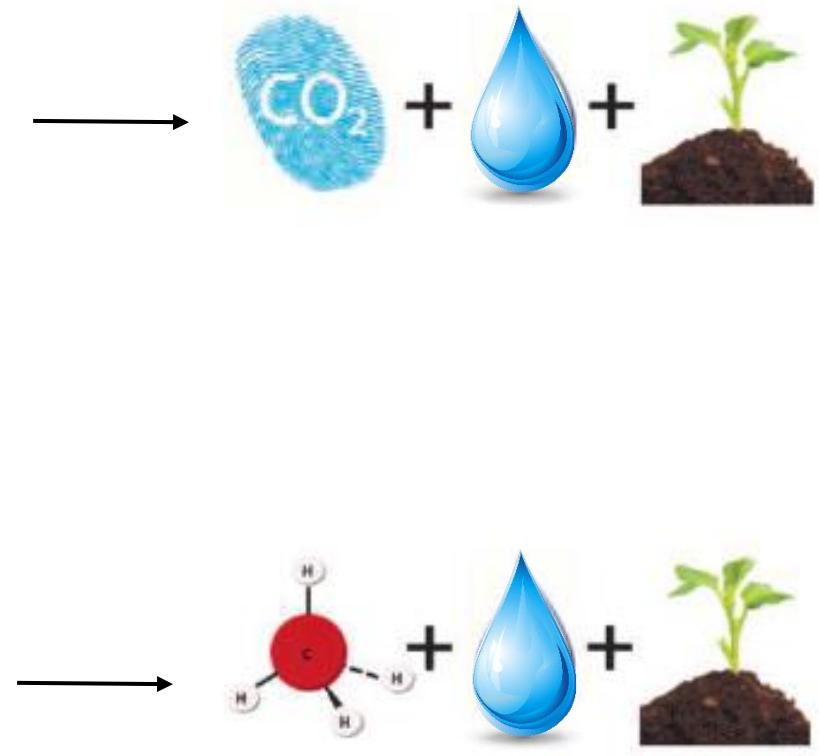
AEROBNA in ANAEROBNA RAZGRADNJA

FRAGMENTACIJA

MINERALIZACIJA

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

DOMAČ KOMPOST

TEMPERATURA

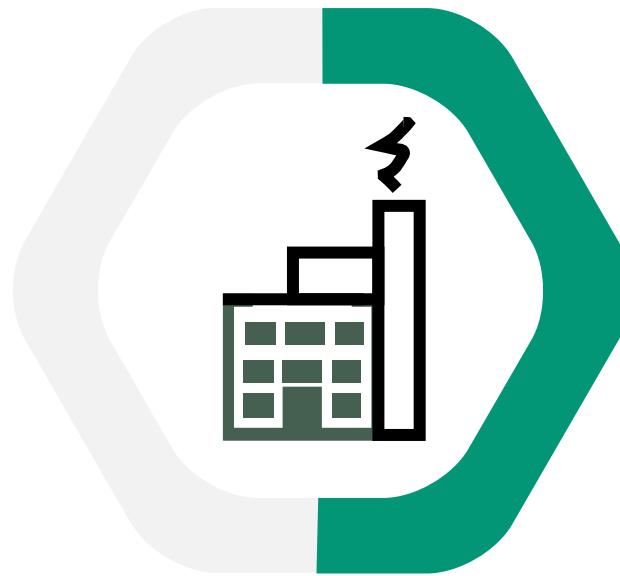

MIKROORGANIZMI

VODA

INDUSTRIJSKO KOMPOSTIRANJE

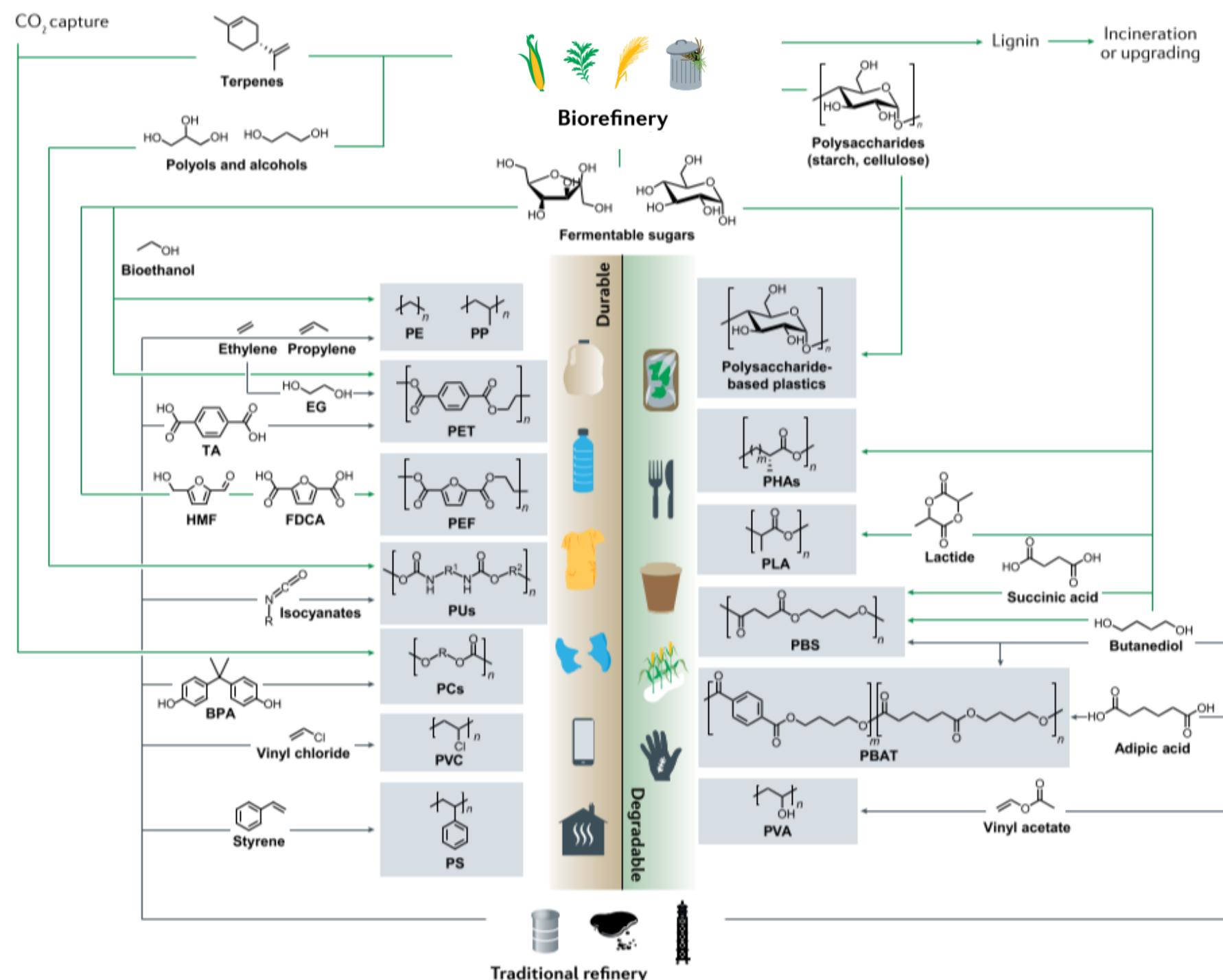

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

3. Polimeri iz obnovljivih virov

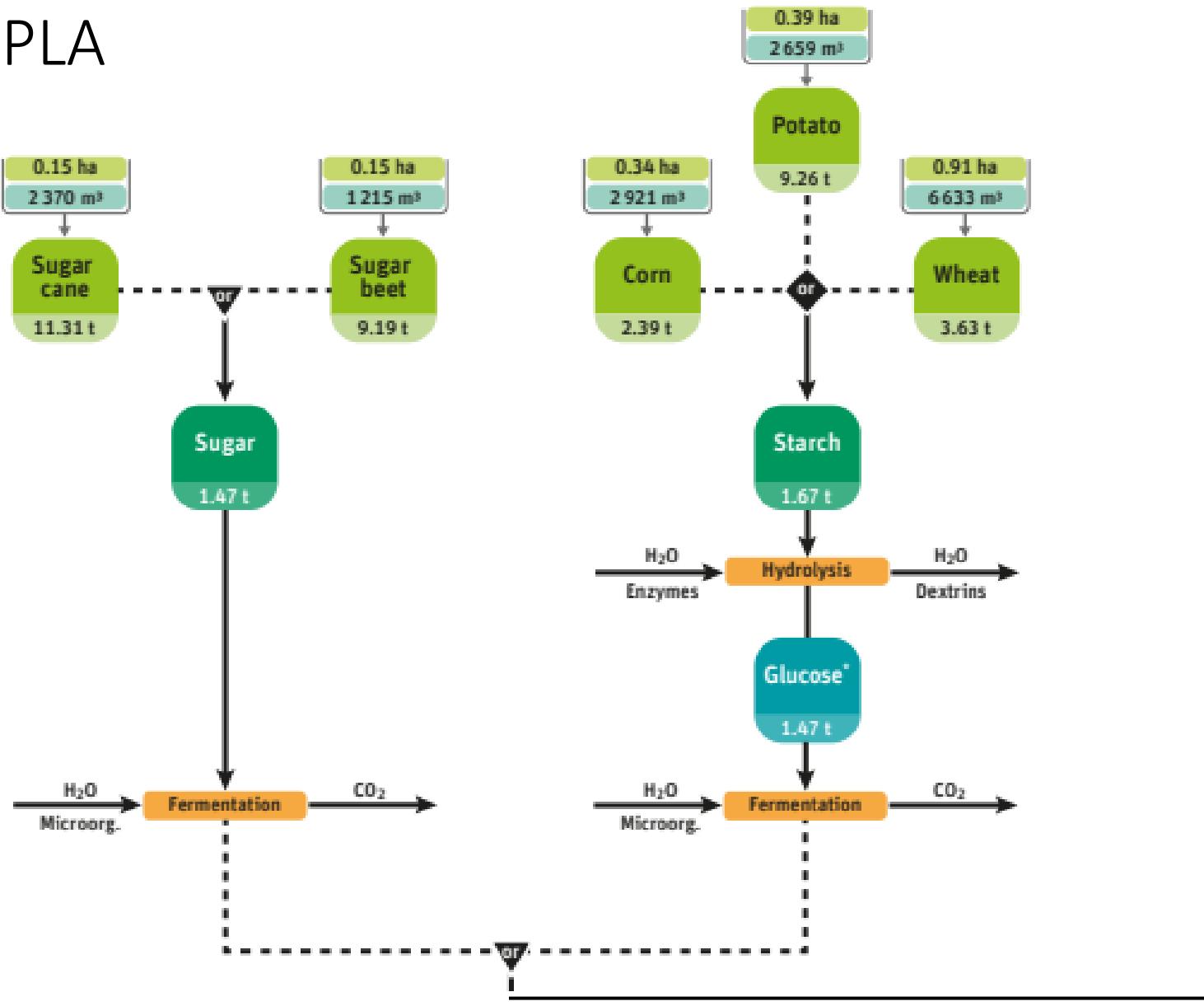
- Večina polimerov bazira na nafti.
- Manj kot 2% jih bazira na obnovljivih virih.

Rosenboom, JG., Langer, R. & Traverso, G. Bioplastics for a circular economy. *Nat Rev Mater* 7, 117–137 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41578-021-00407-8>

PLA

Endres & Siebert-Raths 2011; Iffland et al. 2015;
Nakajima et al. 2017; Shen et al. 2009; Vink & Davies
2015

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Namesto zaključka

- Natečaj za dijake na temo „Dobra plastika ni znanstvena fantastika,“
  - Brezplačna poletna šola fakultete za tehnologijo polimerov na temo modeliranje in izdelave modelov lahkih letal s tehnologijo 3d tiska
  - Poletna šola astronomije GoChile

Druga poletna šola astronomije
GoChile

Te zanima vesolje? Kako astronomi in astronomke raziskujejo eksoplanete, meglejice in kopice, galaksije in vesoljske eksplozije? Letos poleti lahko tudi ti raziskuješ vesolje, obogatiš svoje znanje o njem in odkriješ nekatere njegove skrivnosti.

Na poletni šoli GoChile boš pod strokovnim mentorstvom opazoval(a) astronomska telesa s prvim slovenskim teleskopom v Čilu in spoznal(a) metode raziskovalnega dela. Ob tem boš izbrizgal(a) svoje mojstrstvo v astronomskih opazovanjih, obdelavi podatkov in predstaviti rezultatov.

V sproščenem vzdružju bomo ob druženju, sprehodih in športnih aktivnostih klepetali o znanosti, vesolju in sploh vsem. Program poletne šole boupošteval prednjanje in zanimanje udeležencev in udeleženek, dobrodošli tudi začetniki in začetnice. Poletna šola (program, prenošče, prehrana) je za udeležence brezplačna!

Kdaj: 13. do 19. avgust 2023
Kje: Kmetija Lešnik pri Slovenj Gradcu
Za koga: za dijakinje in dijake
Prijave zbiramo do 15. maja
Obiščite: <https://tinyurl.com/4e4tmzfp>

Hvala za pozornost

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

